

Παραβατικότητα νέων και βία στο σχολικό περιβάλλον

ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΗΔΕΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Α' ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΖΑΤΖΑΝΙΔΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ
ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΟΣ

- ▶ 2108986874
- ▶ 6944202473
- ▶ st.tzatzanidou@gmail.com
- ▶ Dousmani 22 - Glyfada

Σύντομη ανάλυση εξεταζόμενων εννοιών

▶ Παραβατικότητα νέων :

- Τί είναι παράβαση;
- Τί είναι έγκλημα; (άρθρο 14 Ποινικού Κώδικα)
- Σχέση παράβασης και εγκλήματος
- Γιατί η νεανική παραβατικότητα ενδιαφέρει και την αστυνομία

▶ Βία στο σχολικό περιβάλλον:

- Η βία στο σχολικό περιβάλλον εν στενή έννοια περιλαμβάνει τις πράξεις βίας στον περικλειστού χώρο του σχολικού συγκροτήματος
- Με την ευρύτερη όμως έννοια αφορά σε κάθε πράξη βίας ατόμου που κατέχει την ιδιότητα του μαθητή είτε βρίσκεται εντός είτε εκτός του σχολείου (συμπεριφορές εκτός του σχολείου που έχουν συνέπειες στο σχολικό περιβάλλον)

εκφοβισμός ή bullying

- Αναφέρεται στη σωματική ή ψυχολογική κακοποίηση ή μείωση της αξίας των ατόμων μίας ομάδας
- Σχετίζεται άμεσα με την νεανική επιθετικότητα: ένα από τα πιο ανησυχητικά φαινόμενα στην **παιδοψυχολογία**, που δημιουργεί ανησυχία σε γονείς, εκπαιδευτικούς και παιδοψυχολόγους.

Η κατανόηση των αιτίων πίσω από την **επιθετικότητα των παιδιών** και η εφαρμογή κατάλληλων **στρατηγικών διαχείρισης** μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη **βελτίωση της ψυχολογικής ευημερίας των παιδιών** και στην **ανάπτυξη υγιών διαπροσωπικών σχέσεων**.

Η επιθετικότητα των παιδιών σχετίζεται άμεσα με την έλλειψη ενδιαφέροντος για την αξία του άλλου και αν αυτή δεν αναγνωριστεί και δεν θεραπευτεί έγκαιρα δυνητικά οδηγεί στην διαμόρφωση εγκληματικής προσωπικότητας.

Ορισμός της παιδικής επιθετικότητας

- ▶ Η **επιθετικότητα στην παιδική ηλικία** αναφέρεται σε συμπεριφορές που επιδιώκουν να προκαλέσουν βλάβη ή ψυχική οδύνη σε άλλους. Αυτές οι συμπεριφορές μπορεί να είναι **σωματικές**, όπως το χτύπημα και το σπρώξιμο, ή **λεκτικές**, όπως οι προσβολές και οι απειλές. Η **επιθετικότητα** μπορεί επίσης να εκδηλωθεί μέσω έμμεσων μορφών, όπως η **κοινωνική απομόνωση** ή το **bullying**. Η εμφάνιση μιας **επιθετικής συμπεριφοράς** μας δίνει κάποιο μήνυμα ή ακόμα και μια **προειδοποίηση**, ιδιαίτερα όταν είναι υπερβολική ή ανησυχητική. Λειτουργεί σαν **καμπανάκι** που δείχνει **ότι κάτι δεν είναι σωστό**, ότι πρέπει να **αναζητήσουμε βοήθεια**. Αν παραβλέψουμε μια **ανησυχητική επιθετική συμπεριφορά**, οι πιθανότητες να υπάρξει ακόμη ένας **επιθετικός ενήλικας** στην κοινωνία αυξάνονται κατακόρυφα.

ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ:

- ❑ Κατοχή παράνομων αντικειμένων συνήθως υπαγόμενων στον νόμο περί όπλων
- ❑ Χρήση ναρκωτικών ουσιών, συνήθως χασίς
- ❑ Παράνομη βιντεοσκόπηση με χρήση κινητών τηλεφώνων, ανάρτηση χωρίς συναίνεση σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- ❑ Εκφοβισμός (σχολικός ή μη)
- ❑ Σοβαρότερες μορφές παραβατικότητας (κλοπές, ληστείες, εκδικητική πορνογραφία)
- ❑ Ένταξη και συμμετοχή σε συμμορίες ανηλίκων. Μόνο η ένταξη συνιστά ποινικό αδίκημα, χωρίς να απαιτείται η συμμετοχή του νέου στις παράνομες πράξεις της συμμορίας

Αιτίες της Παιδικής Επιθετικότητας

Η παιδική επιθετικότητα μπορεί να οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες, οι οποίοι συχνά αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους. Κάποιες από τις κύριες αιτίες περιλαμβάνουν:

α) **Περιβαλλοντικοί παράγοντες:** Οι συνθήκες στις οποίες μεγαλώνει ένα παιδί μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την επιθετικότητα. Παιδιά που μεγαλώνουν σε **περιβάλλοντα με βία, κακοποίηση ή παραμέληση** είναι πιο πιθανό να εκδηλώσουν επιθετική συμπεριφορά.

β) **Η μίμηση των οικογενειακών συμπεριφορών:** Ο τρόπος που οι γονείς διαχειρίζονται τη δική τους επιθετικότητα και συγκρούσεις μπορεί να επηρεάσει το παιδί. **Η έλλειψη συνεπούς πειθαρχίας, η υπερβολική τιμωρία ή η αδιαφορία** μπορεί να ενισχύσουν τις επιθετικές τάσεις του παιδιού.

γ) **Κοινωνικοί και πολιτισμικοί παράγοντες:** Οι κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες και κανόνες μπορούν να διαμορφώσουν την αντίληψη του παιδιού για την επιθετικότητα. Σε ορισμένες κοινωνίες, η επιθετική συμπεριφορά μπορεί **να θεωρείται αποδεκτή** ή ακόμη και επιθυμητή σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

δ) **Σχολικό περιβάλλον:** Το κοινωνικό σύνολο του σχολείου αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα στην διαμόρφωση του χαρακτήρα ενός παιδιού, καθώς αλληλοεπιδρά μέσα σε αυτό το κοινωνικό σύνολο σε μεγάλο βαθμό. Η εμπειρία του παιδιού στο σχολείο μπορεί επίσης να επηρεάσει την επιθετικότητά του. **Τα παιδιά που αντιμετωπίζουν εκφοβισμό ή απομόνωση από τους συνομηλίκους τους είναι πιθανό να αναπτύξουν επιθετικές αντιδράσεις ως μορφή αυτοάμυνας.** Από την άλλη πλευρά, μπορεί κάποιο παιδί που δεν είχε δείξει σημάδια επιθετικότητας να παρασυρθεί από επιθετικές συμπεριφορές συνομηλίκων του και να αρχίσει να εκδηλώνει και αυτό επιθετικότητα.

ε) **Αναπτυξιακοί παράγοντες:** Κατά την ανάπτυξή τους, τα παιδιά περνούν από διάφορα στάδια που μπορεί να επηρεάσουν την επιθετικότητά τους. Σε νεαρότερες ηλικίες, η επιθετική συμπεριφορά μπορεί να αποτελεί **έναν τρόπο για να δοκιμάσουν τα όρια ή να εκφράσουν την απογοήτευσή τους.** Καθώς μεγαλώνουν, οι επιθετικές συμπεριφορές μπορούν να γίνουν πιο συνειδητές και σκοπούμενες.

στ) **Ο ρόλος της συναισθηματικής υγείας:** Η συναισθηματική και ψυχολογική υγεία των παιδιών παίζει καθοριστικό ρόλο στην επιθετική συμπεριφορά. Παιδιά τα οποία πάσχουν από **διαταραχές άγχους, κατάθλιψης ή άλλες ψυχικές δυσκολίες** μπορεί να εκδηλώσουν επιθετικότητα ως τρόπο αντιμετώπισης των συναισθηματικών τους προκλήσεων.

TI KANOYME;;

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΘΕΛΟΥΦΛΟΥΜΕ ΣΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ:

- ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΩΣ ΑΛΗΘΕΙΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΜΑΣΤΕ ΠΑΝΩ ΣΕ ΑΥΤΕΣ
- ΑΝΑΖΗΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑ ΜΕΣΑ ΜΑΣ (ΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΡΟΤΙΣΤΩΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΜΕΓΑΛΩΝΕΙ ΈΝΑ ΠΑΙΔΙ) ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΜΕ ΝΑ ΤΗΝ ΔΙΟΡΘΩΣΟΥΜΕ
- ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΜΕ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ:
  1. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΕΞΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ
  2. ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΜΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΑΣ
  3. ΨΑΧΝΟΥΜΕ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ, ΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥΜΕ ΤΑΚΤΙΚΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ

Τι κάνουμε για τον ψυχισμό του παιδιού

-
- 1. Ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης:** Η ενίσχυση της συναισθηματικής νοημοσύνης των παιδιών μπορεί να τους βοηθήσει να κατανοήσουν και να διαχειριστούν τα συναισθήματά τους με υγιείς τρόπους. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διδάξουν στα παιδιά **πώς να αναγνωρίζουν τα συναισθήματά τους, να εκφράζουν τα συναισθήματά τους με λόγια και να επιλύουν συγκρούσεις χωρίς λεκτικής και σωματική βία.**
  - 2. Περισσότερη θετική πειθαρχία λιγότερη επίπληξη:** Η θετική πειθαρχία περιλαμβάνει την **επιβράβευση** της καλής συμπεριφοράς και την καθοδήγηση των παιδιών προς την ανάπτυξη θετικών συμπεριφορών. Η χρήση **συνετών και λογικών συνεπειών για την επιθετική συμπεριφορά** μπορεί να συμβάλλει έτσι ώστε τα παιδιά να κατανοήσουν τις συνέπειες των πράξεων τους.
  - 3. Φυτέψτε τον σπόρο της ενσυναίσθησης:** Η διδασκαλία της ενσυναίσθησης μπορεί να υποστηρίξει τα παιδιά στην προσπάθειά **τους να αναπτύξουν κατανόηση και συμπόνια για τα συναισθήματα των άλλων.** Μέσω δραστηριοτήτων όπως η ανάγνωση βιβλίων με ηθικά διλήμματα και η συμμετοχή σε ομαδικά παιχνίδια, τα παιδιά μπορούν να μάθουν να βλέπουν τα πράγματα από την οπτική γωνία των άλλων.

4. **Ενίσχυση θετικών προτύπων συμπεριφοράς:** Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποτελέσουν θετικά πρότυπα συμπεριφοράς για τα παιδιά. **Η επίδειξη σεβασμού, αυτοσυγκράτησης και επίλυσης συγκρούσεων με υγιείς τρόπους** μπορεί να συνδράμει σε μεγάλο βαθμό καθώς οι άνθρωποι αποτελούμε **μιμητικά όντα**, έτσι και τα παιδιά έχουν πολλές πιθανότητες να υιοθετήσουν αυτές τις υγιείς συμπεριφορές.

5. **Δημιουργία ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος:** Η παροχή ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος μπορεί να μειώσει την επιθετικότητα. Τα παιδιά πρέπει **να αισθάνονται ασφαλή και αγαπητά** για να αναπτύξουν θετικές κοινωνικές δεξιότητες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων, της προσφοράς σταθερής υποστήριξης και της παροχής ευκαιριών για θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

6. **Αντιμετώπιση υποκείμενων προβλημάτων:** Σε ορισμένες περιπτώσεις, η παιδική επιθετικότητα μπορεί να είναι σύμπτωμα υποκείμενων προβλημάτων, όπως οι μαθησιακές δυσκολίες, το άγχος ή η κατάθλιψη. Η ταυτοποίηση και η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων μπορεί να βοηθήσει στη μείωση της επιθετικής συμπεριφοράς.

7. Συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση γονέων και εκπαιδευτικών: Η συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση των γονέων και των εκπαιδευτικών σχετικά με τα νέα δεδομένα και τις βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση της παιδικής επιθετικότητας είναι απολύτως απαραίτητη. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να βοηθήσουν τα παιδιά τους να αναπτύξουν υγιείς συμπεριφορές και να μην προκαλούν προβλήματα μετέπειτα στο κοινωνικό σύνολο.

ΓΙΑΤΙ Η ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ;

Όταν η παραβατική – αποκλίνουσα συμπεριφορά δε συνιστά έγκλημα υποκρύπτει ροπή – τάση προς το έγκλημα ΑΡΑ δουλειά της αστυνομίας είναι **σε προληπτικό επίπεδο** να αντιστρέψει αυτή την τάση συνεργατικά με τους κηδεμόνες και τους δασκάλους του παιδιού.

Όταν η παραβατική συμπεριφορά συνιστά έγκλημα, δουλειά την αστυνομίας είναι **σε επίπεδο καταστολής** να την καταστείλει με τη σύλληψη του νέου και τον σχηματισμό ποινικής δικογραφίας σε βάρος του, καθώς οι ανήλικοι δράστες άνω των 12 ετών θεωρούνται **ποινικώς υπεύθυνοι** και δεν απαλλάσσονται λόγω ποινικά λόγω της ανηλικότητας τους.

Επιπλέον, το έγκλημα του ανήλικου συνεπάγεται και σχηματισμό δικογραφίας προς τους κηδεμόνες του για **παραμέληση εποπτείας ανηλίκων**.

Ερωτήσεις;

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

Τοπικό Συμβούλιο Παραβατικότητας του Δήμου Γλυφάδας
Αρμόδια Αντιδήμαρχος : Δεναξά Λένα